

PWSiP

Państwowa Wyższa Szkoła
Informatyki i Przedsiębiorczości
w Łomży

PROGRAM KSZTAŁCENIA NA JEDNOLITYCH STUDIACH MAGISTERSKICH

KIERUNEK: PRAWO (profil praktyczny)

(specjalizacje: *ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna,*

finansowo- gospodarcza)

obowiązujący od roku akademickiego 2017/2018

(uwzględniający dostosowanie efektów kształcenia¹ do charakterystyk drugiego stopnia

Polskiej Ramy Kwalifikacji²;

zmiany w obowiązującym programie studiów zostały wprowadzone

Uchwałą Nr 3/2021 Senatu PWSiP w Łomży z dnia 21.01.2021 r.)

Spis treści:

I – Informacje podstawowe	3
II – Efekty kształcenia	11
1. Kierunkowe efekty kształcenia	11
2. Modułowe efekty kształcenia	16
III – Ramowy program studiów oraz podstawowe sposoby jego weryfikacji	18
1. Elementy programu studiów – moduły kształcenia	18
2. Ramowy program studiów	25
2.1. Ramowy program studiów stacjonarnych	25
2.2. Ramowy program studiów niestacjonarnych	30
3. Podstawowe sposoby weryfikacji efektów kształcenia	36

¹ Program studiów obowiązuje od roku 2017/2018. Terminem właściwym był wówczas termin efekty kształcenia. Dlatego też ilekroć jest mowa w poniższym dokumencie o „efektach kształcenia”, to należy przez to rozumieć „efekty uczenia się”. Podobnie termin „program kształcenia” oznacza „program studiów”.

² W okresie tworzenia programu kształcenia obowiązującym aktem prawnym było Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-8 (Dz. U. 2016 r., poz. 1594). Efekty kształcenia zostały zmodyfikowane po zdalnej wizytacji PKA na kierunku Zarządzanie, która odbyła się w listopadzie 2020 r. Zespół Oceniający zwrócił uwagę na niewłaściwe sformułowania efektów kształcenia/uczenia się w obowiązujących programach studiów. Podjęto więc decyzję o modyfikacji efektów kształcenia/uczenia się również na pozostałych kierunkach studiów WNSiH w PWSiP w Łomży.

IV – Plan studiów	38
1. Plan studiów stacjonarnych	38
2. Plan studiów niestacjonarnych	46
V – Praktyki zawodowe	53
1. Ogólna charakterystyka organizacji praktyk	53
2. Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych	54
3. Cele i program praktyk zawodowych	55
4. System nadzoru i zaliczania praktyk zawodowych	57
VI – Wskaźniki ilościowe	59
1. Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych	59
2. Wskaźniki ilościowe na studiach niestacjonarnych	60

I – INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Jednostka prowadząca studia: PWSliP w Łomży; Instytut Prawa i Administracji³
2. Poziom kształcenia: jednolite studia magisterskie
3. Profil kształcenia: praktyczny
4. Forma studiów: stacjonarne, niestacjonarne
5. Liczba semestrów: 10
6. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **magister**.
7. Specjalizacje:
 - a) ustrojowa,
 - b) cywilistyczna,
 - c) karnistyczna,
 - d) administracyjna,
 - e) finansowo- gospodarcza.
8. Łączna liczba punktów ECTS: 300 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, w tym za samodzielną pracę (pod opieką nauczyciela) nad przygotowaniem pracy dyplomowej na wybrany temat – 9 pkt

9. Wymagania wstępne

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie na kierunku Prawo musi spełniać warunki rekrutacji określone stosowną uchwałą Senatu PWSliP w Łomży oraz posiadać świadectwo dojrzałości.

³ Z dniem 1 września 2017 r., na mocy Uchwały Senatu Nr 28/2017 z dnia 25.05.2017 r., w miejsce dotychczasowych siedmiu Instytutów powołano trzy Wydziały jako podstawowe jednostki organizacyjne Uczelni: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych, Wydział Informatyki i Nauk o Żywności, Wydział Nauk o Zdrowiu. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych powstał z połączenia trzech instytutów: Instytutu Przedsiębiorczości, Instytutu Prawa i Administracji, Instytutu Społeczno-Humanistycznego. Kształci w sześciu kierunkach: Administracja, Prawo, Zarządzanie, Filologia, Praca socjalna, Pedagogika i zrzesza nauczycieli akademickich w sześciu zakładach. Jednym z nich jest Zakład Prawa.

10. Obszar kształcenia

Kierunek studiów Prawo został przyporządkowany do obszaru kształcenia nauki społeczne, w zakresie dyscypliny naukowej prawo, mieszczącej się w dziedzinie nauk nauki prawne.

Proces kształcenia na kierunku studiów Prawo skupia się na dziedzinie nauk nauki prawne, z uzupełnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w innych dyscyplinach nauk społecznych – w zależności od dokonanego przez studenta wyboru przedmiotów fakultatywnych lub specjalizacyjnych. Uzyskanie kwalifikacji jest także uzależnione od zdobycia kompetencji w innych dziedzinach, takich jak umiejętności językowe w zakresie powyższych dyscyplin. Wskazane dziedziny kształcenia niezbędne dla uzyskania kwalifikacji uwzględnione są, adekwatnie do zakładanych efektów kształcenia, w programie studiów.

11. Ogólne cele kształcenia

Absolwenci studiów prawniczych są wyposażeni w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osób potrafiących wykorzystać nabytą w toku studiów wiedzę z zakresu prawa, w celu analizy problemów prawnych i poszukiwania sposobów ich rozwiązywania. Dysponują bowiem wiedzą z zakresu nauk dogmatycznoprawnych oraz teoretycznoprawnych, uzupełnioną o wiedzę innych nauk społecznych. Absolwenci dostrzegają także potrzebę nieustannego zapoznawania się z najnowszym orzecznictwem sądowym, w szczególności Sądu Najwyższego, oraz aktami prawnymi zawierającymi nowe przepisy prawne. Umieją analizować zjawiska i procesy gospodarcze w aspekcie prawnym, a także mechanizmy i zasady związane z tworzeniem prawa oraz jego wykładnią. Potrafią identyfikować problemy prawne i umiejętnie – zgodnie z regułami sztuki prawniczej – je rozwiązywać, z wykorzystaniem doktryny prawniczej i judykatury oraz z zachowaniem zasad odpowiedzialności zawodowej. Absolwenci studiów prawniczych znają także język obcy oraz swobodnie posługują się językiem prawniczym.

Absolwenci kierunku Prawo uzyskując tytuł zawodowy magistra, uprawnieni są do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez ukończenie odpowiednich aplikacji prawniczych umożliwiających pracę w typowych zawodach prawniczych, takich jak: sędzia, prokurator, adwokat, radca prawnych, notariusz oraz komornik.

Jednocześnie absolwenci przygotowani są do podjęcia kształcenia na studiach trzeciego stopnia.

Absolwenci studiów prawnych mają szerokie możliwości zatrudnienia w wymiarze sprawiedliwości, w obsłudze prawnej podmiotów gospodarczych, notariacie, administracji państwowej i samorządowej oraz w wielu innych zawodach związanych ze stanowieniem lub stosowaniem prawa. Przygotowani są do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawnych, a także do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach i organizacjach (publicznych i niepublicznych) wymagających kompletnej wiedzy prawniczej. Posiadają także umiejętności samokształcenia się i adaptacji do zmieniających się warunków otoczenia, co w zawodach prawnych jest niezwykle istotne i stanowi podstawę utrzymania zdobytych kompetencji oraz rzetelnego rozwiązywania problemów prawnych. Prawo to sfera działania (aktywność) każdej jednostki organizacyjnej, prowadzona bezpośrednio i samodzielnie przez te jednostki albo zlecana podmiotom zewnętrznym. Studia i bogata wiedza w zakresie różnych dziedzin prawa czyni z absolwentów cennych pracowników jednostek administracji publicznej, podmiotów gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz podmiotów audytorskich i doradczych (działy organizacyjne, podatkowe, doradztwa prawnego) itp. W związku z tym zakres jednostek organizacyjnych, w których absolwenci kierunku Prawo mogą znaleźć zatrudnienie, jest bardzo szeroki i zróżnicowany.

Osiągnięcie zakładanych efektów możliwe jest dzięki połączeniu w programie studiów akcentów teoretycznych i praktycznych, przy naturalnej przewadze tych drugich na studiach o profilu praktycznym. Podczas studiów absolwent uzyskuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osoby potrafiącej wykorzystać nabytą wiedzę z zakresu prawa, w celu analizy problemów prawnych i poszukiwania sposobów ich rozwiązywania. W czasie studiów absolwent nabywa wiedzę z zakresu nauk dogmatycznoprawnych oraz teoretycznoprawnych, uzupełnioną o wiedzę z innych nauk społecznych. Absolwent dostrzega potrzebę nieustannego zapoznawania się z najnowszym orzecnictwem sądowym, w szczególności Sądu Najwyższego oraz aktami prawnymi zawierającymi nowe przepisy prawne. Umie analizować zjawiska i procesy gospodarcze w aspekcie prawnym, a także mechanizmy i zasady związane z tworzeniem

prawa oraz jego wykładnią. Potrafi identyfikować problemy prawne i umiejętnie, zgodnie z regułami sztuki prawniczej je rozwiązywać, z wykorzystaniem doktryny prawniczej i judykatury oraz z zachowaniem zasad odpowiedzialności zawodowej.

Absolwent potrafi odnaleźć się na rynku pracy, czemu służy praktyka w czasie studiów. Ma świadomość nieustannej potrzeby uzupełniania i pogłębiania swoich umiejętności zawodowych. Posiada umiejętności samokształcenia i adaptacji do zmieniających się warunków otoczenia, co w zawodzie prawniczym jest niezmiernie ważne i stanowi podstawę utrzymania zdobytych kompetencji. Absolwent posiada ponadto odpowiednią wiedzę na wypadek podjęcia działalności badawczej lub naukowej oraz dalszego kształcenia na studiach III stopnia (doktoranckich).

Sylwetka absolwenta specjalizacji ustrojowej

Absolwent kierunku Prawo, po zrealizowaniu specjalizacji ustrojowej, dzięki osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, jest przygotowany do pracy na stanowiskach samodzielnych i niższych stanowiskach kierowniczych w organach państwowych oraz organach administracji publicznej (rządowej i samorządowej), biurach poselskich i senatorskich, instytucjach związanych z funkcjonowaniem społeczeństwa demokratycznego, w tym organizacjach pozarządowych i innych organizacjach społecznych, mediach, jak również organizacjach międzynarodowych i instytucjach Unii Europejskiej. Absolwent potrafi wyjaśnić podstawy ustrojowe funkcjonowania państwa demokratycznego i społeczeństwa obywatelskiego – w wymiarze globalnym, państwowym i regionalnym. Zna historyczne uwarunkowania instytucji ustrojowych i potrafi dokonać ich analizy w wymiarze komparatystycznym. Absolwent potrafi samodzielnie wyznaczać swoje zadania w kontekście celów organizacji i charakterystyki zajmowanego stanowiska. Jest w stanie przyjmować funkcję lidera w zespołach pracowniczych. Umiejętności nabyte w czasie studiów pozwalają mu przede wszystkim na realizację przedsięwzięć służących całemu społeczeństwu, jak i społecznościom lokalnym. Absolwent przygotowany jest również do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach i organizacjach (publicznych i niepublicznych) wymagających kompletnej wiedzy prawniczej.

Absolwent specjalizacji ustrojowej posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę i umiejętności w obszarze prawa konstytucyjnego (w tym parlamentarnego, wyborczego i praw człowieka) oraz ustrojowych podstaw instytucji społeczeństwa obywatelskiego (w tym samorządu terytorialnego i organizacji społecznych). W ramach specjalizacji wykładane są m.in. następujące przedmioty: prawo konstytucyjne porównawcze, prawo parlamentarne, prawo wyborcze, prawo organizacji społecznych, konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa, dostęp do informacji publicznej.

Sylwetka absolwenta specjalizacji cywilistycznej

Absolwent kierunku Prawo, po zrealizowaniu specjalizacji cywilistycznej, dzięki osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, jest przygotowany do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych, a także do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach lub organizacjach publicznych i niepublicznych, wymagających posiadania wiedzy prawniczej. Ma szerokie możliwości zatrudnienia w wymiarze sprawiedliwości, w obsłudze prawnej podmiotów gospodarczych, notariacie, administracji państwowej i samorządowej oraz w wielu innych zawodach. Przygotowany jest do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych, w szczególności tych, w których swoisty nacisk jest kładziony na prawo cywilne (np. radcowskiej, notarialnej, komorniczej). Absolwent dysponuje także odpowiednimi kwalifikacjami do podjęcia własnej działalności gospodarczej, niewymagającej ukończenia aplikacji, związanej ze świadczeniem usług w zakresie pisania podań, wniosków, pozwów, apelacji, zażaleń, skarg i innego rodzaju pism osobom fizycznym oraz małym firmom.

Absolwent specjalizacji cywilistycznej posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę i umiejętności w obszarze prawa cywilnego materialnego oraz procesowego. W ramach specjalizacji dodatkowo wykładane są m.in. następujące przedmioty: prawo papierów wartościowych, europejskie prawo handlowe, prawo ubezpieczeń, prawo lokalowe i spółdzielcze, krytyka procesowa czy też prawo żywnościowe.

Sylwetka absolwenta specjalizacji karnistycznej

Absolwent kierunku Prawo, po zrealizowaniu specjalizacji karnistycznej, dzięki osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, ma szerokie możliwości zatrudnienia w wymiarze sprawiedliwości, organach administracji rządowej i samorządowej oraz zawodach sektora prywatnego. Przygotowany jest do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych, w szczególności tych, w których swoisty nacisk jest kładziony na prawo karne. Absolwent przygotowany jest również do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach i organizacjach (publicznych i niepublicznych) wymagających kompletnej wiedzy prawniczej.

Absolwent specjalizacji karnistycznej posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę i umiejętności w obszarze prawa karnego materialnego oraz procesowego. W ramach specjalizacji dodatkowo wykładane są m.in. prawo policyjne, prawo wykroczeń, prawo karne wykonawcze, postępowanie w sprawach nieletnich, polityka kryminalna, europejskie prawo karne, nauka o karze, czy też wiktymologia.

Sylwetka absolwenta specjalizacji administracyjnej

Absolwent kierunku Prawo, po zrealizowaniu specjalizacji administracyjnej, dzięki osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, przygotowany jest do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych oraz do podjęcia pracy w administracji publicznej (rządowej, samorządowej), przedsiębiorstwach państwowych i prywatnych, organizacjach pozarządowych i międzynarodowych. Absolwent dysponuje także odpowiednimi kwalifikacjami do podjęcia własnej działalności gospodarczej, niewymagającej ukończenia aplikacji, związanej ze świadczeniem usług w zakresie pisania podań, wniosków, pozwów, apelacji, zażaleń, skarg i innego rodzaju pism osobom fizycznym oraz małym firmom.

Absolwent specjalizacji administracyjnej posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę i umiejętności w obszarze prawa administracyjnego. W ramach specjalizacji dodatkowo wykładane są m.in. następujące przedmioty: prawo budowlane, prawo samorządu terytorialnego, prawo ochrony środowiska, nadzór administracyjny

nad samorządem terytorialnym, postępowanie egzekucyjne w administracji, prawo o aktach stanu cywilnego, prawo zagospodarowania przestrzennego.

Sylwetka absolwenta specjalizacji finansowo-gospodarczej

Absolwent kierunku Prawo, po zrealizowaniu specjalizacji finansowo-gospodarczej, dzięki osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, przygotowany jest do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych oraz do podjęcia pracy w administracji publicznej (rządowej, samorządowej), przedsiębiorstwach państwowych i prywatnych, organizacjach pozarządowych i międzynarodowych. Absolwent uzyskuje szczególne predyspozycje do zajmowania stanowisk w podmiotach gospodarczych, finansowych, podatkowych, audytorskich itp.

Absolwent specjalizacji finansowo-gospodarczej posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę i umiejętności w obszarze prawa gospodarczego i prawa finansowego. W ramach specjalizacji dodatkowo wykładane są m.in. następujące przedmioty: podatek od towarów i usług, podstawy rachunkowości, finanse samorządu terytorialnego, prawo energetyczne, prawo bankowe, postępowanie podatkowe, prawo celne, opodatkowanie majątku, czy też kontrola finansowa.

12. Związek programu kształcenia z misją i strategią PWSliP w Łomży

Program kształcenia na kierunku *Prawo* jest spójny z misją i strategią Uczelni uchwalonych przez Senat PWSliP w Łomży w dniu 26 kwietnia 2012 r. Przyjęty praktyczny profil studiów oraz determinowany nim program zajęć służyć mają realizacji podstawowego założenia leżącego u podstaw misji Uczelni, którym jest kształcenie praktyków. Kształcenie ma dawać absolwentom niezbędną wiedzę z zakresu procesu tworzenia i stosowania prawa. Przede wszystkim jednak studenci mają nabyć umiejętności praktyczne. Stąd też na te właśnie kompetencje został położony nacisk w programie kształcenia. Służyć temu mają m.in.: rodzaj i wymiar praktyk, sposób

realizacji zajęć dydaktycznych oraz zaangażowanie do ich prowadzenia także osób posiadających doświadczenie praktyczne, czy wymogi dotyczące przygotowywania prac dyplomowych (które muszą wykazywać aspekty praktyczne i związane być z problematyką tworzenia lub stosowania prawa).

Zakres umiejętności praktycznych ustalany jest z uwzględnieniem opinii przedstawicieli potencjalnych pracodawców. Praktyczny program kształcenia osiągnąć jest także poprzez obrane metody weryfikacji efektów kształcenia.

Wskazane powyżej założenia kształcenia wpisują się w ustalone cele strategiczne PWSliP w Łomży, którymi są w szczególności:

- skupianie wybitnych specjalistów posiadających wiedzę naukową i doświadczenie praktyczne, którzy nastawieni są na praktyczne i przyjazne kształcenie studentów oraz na podejmowanie działań na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego (cel 1);
- doskonalenie i stała adaptacja oferty dydaktycznej do zmieniających się potrzeb edukacyjnych, w tym „upraktycznienie” kierunków studiów (cel 4);
- włączenie praktyków w proces kształcenia studentów oraz tworzenie sieci instytucji stwarzających studentom odbywanie praktyk i staży (w ramach celu 5).

13. Konsultacje dotyczące programu kształcenia

W procesie tworzenia programu kształcenia, w tym w określaniu efektów kształcenia oraz programu i planów studiów uwzględnione zostały opinie interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, tj. opinie wyrażone przez:

- przedstawicieli pracodawców,
- uczniów i studentów,
- nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Administracja – biorących udział w tworzeniu niniejszego programu m.in. poprzez prace w Instytucyjnej Komisji ds. Jakości Kształcenia;

Opinie interesariuszy zewnętrznych uzyskane zostały w formie ankiet wypełnianych anonimowo (w październiku i listopadzie 2016 r.)⁴.

II – EFEKTY KSZTAŁCENIA

1. Kierunkowe efekty kształcenia

Uwzględniając specyfikę kierunku studiów prawniczych oraz ustalone przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego charakterystyki drugiego stopnia polskiej ramy kwalifikacji typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego, przyjęto poniższe kierunkowe efekty kształcenia, tj. kwalifikacje, które mają być osiągnięte przez każdego z absolwentów kierunku Prawo; specjalizacje: ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna, finansowo- gospodarcza.

Tabela 1. KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI TYPOWYCH DLA KWALIFIKACJI UZYSKIWANYCH W RAMACH SZKOLNICTWA WYŻSZEGO ORAZ DO UNIWERSALNEJ CHARAKTERYSTYKI POZIOMÓW POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI

Symbol	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA na studiach jednolitych, kierunek: Prawo Specjalizacje: <i>ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna, finansowo- gospodarcza</i>	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego	Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji
Po ukończeniu studiów absolwent w zakresie WIEDZY:			
K_W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę nauki prawa i jej odniesienia do innych dziedzin nauki (szczególnie nauk społecznych), w tym ogólne zasady	P7S_WG	P7U_W

⁴ Szczegółowa analiza ankiet znajduje się w Instytucie Prawa i Administracji (od roku 2018/2019 Zakład Prawa).

	tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości i możliwości wykorzystania w tym zakresie wiedzy z zakresu nauk prawnych; ma poszerzoną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury;	P7S_WK	
K_W02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu prawniczych dyscyplin ogólnych, w tym prawoznawstwa, historii prawa, logiki prawniczej, teorii i filozofia prawa oraz doktryn politycznych i prawnych;	P7S_WG	P7U_W
K_W03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody badawcze stosowane w naukach prawnych, w tym metody wykładni i interpretacji prawa;	P7S_WG	P7U_W
K_W04	zna i rozumie w pogłębionym stopniu poszczególne dyscypliny prawnicze (m.in. prawo konstytucyjne, administracyjne, cywilne, karne, pracy, handlowe, gospodarcze, finansowe, podatkowe);	P7S_WG	P7U_W
K_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady działania oraz relacje występujące między instytucjami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem norm prawnych, jak również innych norm społecznych, w tym norm i reguł organizacyjnych, zawodowych, moralnych oraz etycznych;	P7S_WG P7S_WK	P7U_W
K_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne rodzaje stosunków prawnych oraz podmioty uczestniczące w stosunkach prawnych właściwych dla poszczególnych dziedzin prawa;	P7S_WG	P7U_W
K_W07	zna i rozumie w pogłębionym stopniu źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, proces ich tworzenia i przeprowadzania zmian;	P7S_WG	P7U_W
K_W08	zna i rozumie w rozszerzonym stopniu instytucje prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej, wzajemne relacje pomiędzy prawem polskim i prawem międzynarodowym oraz prawem Unii Europejskiej;	P7S_WG P7S_WK	P7U_W
K_W09	zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę prawa prywatnego i prawa publicznego w wymiarze teoretycznym, aksjologicznym i etycznym oraz jego znaczenie w życiu obywatela i państwa;	P7S_WG P7S_WK	P7U_W
K_W10	zna i rozumie w pogłębionym i uporządkowanym stopniu procedury sądowe i administracyjne oraz rozumie proces ich stosowania;	P7S_WG	P7U_W

K_W11	zna i rozumie w rozszerzonym stopniu sposoby rozwiązywania praktycznych prawnych przypadków (kazuśów) na podstawie obowiązującego prawa;	P7S_WG	P7U_W
K_W12	zna i rozumie w rozszerzonym stopniu zasady właściwego komunikowania się językiem prawnym i prawniczym oraz wiedzę w zakresie komunikowania interpersonalnego (społecznego) wykorzystującego język prawny i prawniczy;	P7S_WG P7S_WK	P7U_W
K_W13	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej; rozumie konieczność należytej ochrony własności intelektualnej;	P7S_WK	P7U_W
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:			
K_U01	potrafi odnaleźć wszystkie przepisy obowiązującego prawa;	P7S_UW	P7U_U
K_U02	potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać znaczenia określonych norm prawnych oraz wzajemne relacje pomiędzy tymi normami w ramach określonej dyscypliny prawa oraz w wymiarze interdyscyplinarnym;	P7S_UW	P7U_U
K_U03	potrafi formułować własne opinie na temat przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk społecznych, stawiać pytania badawcze oraz proste hipotezy badawcze i je weryfikować posługując się narzędziami właściwymi dla nauk prawnych;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU	P7U_U
K_U04	posiada umiejętność stosowania badań społecznych w naukach prawnych, w tym analizy statystyk i raportów;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU	P7U_U
K_U05	potrafi tworzyć podstawowe przepisy prawa wraz z ich aksjologicznym i prakseologicznym uzasadnieniem;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO	P7U_U
K_U06	potrafi poruszać się w systemie polskiego prawa, wykorzystuje normy poszczególnych dziedzin prawa do samodzielnego rozwiązywania konkretnych problemów; w zależności od własnych zainteresowań (wybranych specjalności) posiada rozszerzone umiejętności rozwiązywania skomplikowanych problemów praktycznych z zakresu określonej dziedziny prawa;	P7S_UW P7S_UO P7S_UU	P7U_U
K_U07	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów prawnych, spraw niejednoznacznych interpretacyjnie; formułuje	P7S_UW P7S_UK	

	własne opinie, dokonując krytycznej analizy orzecznictwa i poglądów doktryny, potrafi wskazać możliwe rozwiązania, z zachowaniem norm etycznych;		P7U_U
K_U08	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w różnych zakresach i formach, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy oraz o umiejętności nabyte podczas praktyki zawodowej;	P7S_UW P7S_UK P7S_UU	P7U_U
K_U09	potrafi określać związki prawa ze zmieniającą się rzeczywistością społeczną oraz prognozować zmiany w prawie, wykorzystując odpowiednie metody badawcze;	P7S_UW P7S_UK P7S_UU	P7U_U
K_U10	posiada umiejętność rozumienia, krytycznego analizowania, przetwarzania informacji i formułowania wniosków na temat zjawisk społecznych w obszarze stosowania prawa z zastosowaniem specjalistycznego aparatu pojęciowego;	P7S_UW	P7U_U
K_U11	posiada umiejętności sporządzania podstawowych pism procesowych, przygotowywania pisemnych analiz i interpretacji konkretnych problemów prawnych, wykorzystując w tym celu zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne i zdobytą wiedzę teoretyczną, docierając samodzielnie do różnych źródeł;	P7S_UW	P7U_U
K_U12	posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych (w tym również publikacji naukowych) oraz wystąpień ustnych, w tym prezentacji multimedialnych, poświęconych złożonym zagadnieniom z zakresu poszczególnych gałęzi prawa, z wykorzystaniem podejścia interdyscyplinarnego, ujęć teoretycznych, dostępnych statystyk, a także innych źródeł;	P7S_UW P7S_UK	P7U_U
K_U13	potrafi prawidłowo komunikować się z otoczeniem stosując specjalistyczną terminologię z zakresu prawa i administracji, brać udział w debacie, przedstawiać i oceniać różne opinie oraz dyskutować o nich;	P7S_UK	P7U_U
K_U14	potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz aktywnie współdziałać w grupie, przyjmując w niej określone role;	P7S_UO	P7U_U
K_U15	potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe	P7S_UU	P7U_U

	życie, rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych;		
K_U16	potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie nauk prawnych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P7S_UK	P7U_U
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:			
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy, zdaje sobie sprawę z konieczności stałego jej rozszerzania przez całe życie, a także dostrzega potrzebę samokształcenia, zarówno w wymiarze interdyscyplinarnym jak i w zakresie nauk prawnych;	P7S_KR	P7U_K
K_K02	jest gotów do współdziałania i pracy w grupie, przyjmowania w niej różnych ról, w tym inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób, przez prawidłowe formułowanie pytań i ocen służących krytycznej analizie zjawisk społecznych;	P7S_KK P7S_KO	P7U_K
K_K03	jest gotów do przedstawienia w podstawowym zakresie sposobów prawnego rozwiązania określonego konfliktu społecznego;	P7S_KK	P7U_K
K_K04	jest gotów do udzielenia w podstawowym zakresie oraz w sposób komunikatywny nieformalnej porady prawnej;	P7S_KK P7S_KR	P7U_K
K_K05	jest gotów do uzasadnienia swoich decyzji prawnych z odwołaniem się do obowiązującego prawa oraz społecznie przyjętego systemu wartości;	P7S_KK P7S_KR	P7U_K
K_K06	jest gotów do rozstrzygania i prawidłowej identyfikacji dylematów związanych z wykonywaniem zawodu;	P7S_KR	P7U_K
K_K07	jest gotów do samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy z zakresu nauk prawnych, rozszerzonego o wymiar interdyscyplinarny;	P7S_KK	P7U_K
K_K08	jest gotów do samodzielnego i krytycznego doskonalenia umiejętności z zakresu nauk prawnych oraz innych nauk społecznych, rozumiejąc zasadność i cel uzupełniania zdobytych kwalifikacji;	P7S_KK P7S_KR	P7U_K
K_K09	jest gotów do podejmowania aktywności społeczno-gospodarczej, wykazując się przy tym kreatywnością, innowacyjnością i przedsiębiorczością;	P7S_KO	P7U_K

K_K10	jest gotów do przygotowywania projektów naukowych i prowadzenia badań z wykorzystaniem wiedzy z zakresu metodologii nauk prawnych i społecznych;	P7S_KK P7S_KO	P7U_K
K_K11	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rozumie i przestrzega zasad etyki zawodowej i wymaga tego od innych, dba o dorobek i tradycje zawodu.	P7S_KR	P7U_K

3. Modułowe efekty kształcenia

Zdefiniowane w tabeli 1 kierunkowe efekty kształcenia na studiach prawniczych są osiągnięte poprzez realizację przewidzianych programem studiów modułów kształcenia, które odpowiadają grupom przedmiotów/zajęć. Moduły kształcenia są określone szczegółowo w cz. III programu studiów.

Tabela 2. MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Moduł kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia w zakresie		
	wiedzy:	umiejętności:	kompetencji społecznych:
M_1 Przedmioty ogólnouczelniane	K_W01 K_W12	K_U03 K_U04 K_U07 K_U08 K_U09 K_U10 K_U15 K_U16	K_K01 K_K02 K_K07 K_K08
M_2 Przedmioty podstawowe	K_W01 K_W02 K_W03 K_W05 K_W06 K_W07 K_W08 K_W09 K_W10 K_W11	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U06 K_U07 K_U08 K_U09 K_U10 K_U11	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K06 K_K07 K_K08 K_K09 K_K10

	K_W12 K_W13	K_U12 K_U13 K_U15	
M_3 Przedmioty kierunkowe	K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07 K_W08 K_W09 K_W10 K_W11 K_W12	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08 K_U09 K_U10 K_U11 K_U12 K_U13 K_U14 K_U15 K_U16	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K06 K_K07 K_K08 K_K10 K_K11
M_4 Przedmioty specjalizacyjne Specjalizacje: <i>ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna, finansowo- gospodarcza</i>	K_W01 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07 K_W08 K_W09 K_W10 K_W11 K_W12	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08 K_U09 K_U10 K_U11 K_U12 K_U13 K_U14 K_U15 K_U16	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K06 K_K07 K_K08 K_K09 K_K10 K_K11
M_5 Zajęcia praktyczne (Praktyki)	K_W01 K_W03 K_W05 K_W11 K_W12 K_W13	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U06 K_U07 K_U08 K_U10 K_U11 K_U12 K_U13	K_K01 K_K02 K_K06 K_K07 K_K08 K_K09 K_K10 K_K11

		K_U14 K_U15 K_U16	
M_6 Przygotowanie pracy dyplomowej	K_W01 K_W03 K_W04 K_W06 K_W11 K_W12 K_W13	K_U03 K_U04 K_U06	K_K01 K_K07 K_K08

III – RAMOWY PROGRAM STUDIÓW ORAZ PODSTAWOWE SPOSOBY JEGO WERYFIKACJI

1. Elementy programu studiów – moduły kształcenia

Program kształcenia na kierunku *Prawo* realizowany jest w określonych obszarach stanowiących moduły kształcenia. Kryteriami wyróżnienia poszczególnych modułów są:

- ogólny lub szczegółowy przedmiot kształcenia;
- charakter przedmiotu: ogólnouniversytecki, podstawowy, uzupełniający (obowiązkowe) lub dodatkowy (fakultatywny);
- forma realizacji zajęć (akademicka, praktyczna lub mieszana).

Program kształcenia na kierunku *Prawo* realizowany jest w określonych obszarach stanowiących moduły zajęć. Moduły zajęć obejmują grupy zajęć wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów kształcenia oraz liczby punktów ECTS. Treści programowe modułów określone są zakresem treści programowych poszczególnych zajęć wchodzących w zakres modułów i – podobnie jak formy oraz metod kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów kształcenia – znajdują szczegółową regulację w sylabusach przedmiotów.

Program kierunku studiów prawniczych zakłada następujące moduły zajęć: Przedmioty ogólnouniversyteckie (symbol M_1), Przedmioty podstawowe (symbol M_2) Przedmioty kierunkowe (symbol M_3) Przedmioty specjalizacyjne (symbol M_4), Zajęcia praktyczne (Praktyki) (symbol M_5), Przygotowanie pracy dyplomowej (symbol M_6). Kryteriami wyróżnienia poszczególnych modułów są: ogólny lub szczegółowy przedmiot kształcenia; charakter przedmiotu (w tym ogólnouniversytecki, podstawowy,

kierunkowy, specjalizacyjny) oraz forma realizacji zajęć (akademicka, praktyczna lub mieszana).

Tabela 3.: MODUŁY KSZTAŁCENIA NA JEDNOLITYCH STUDIACH MAGISTERSKICH – PROFIL PRAKTYCZNY, KIERUNEK: PRAWO
specjalizacje: *ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna, finansowo-gospodarcza*

OKREŚLENIE MODUŁU oraz łącznie pkt ECTS	PRZEDMIOTY lub ZAJECIA WCHODZĄCE W SKŁAD MODUŁU	pkt ECTS
M_1 Przedmioty ogólnouczelniane 17 pkt ECTS	Przedmiot ogólnouczelniany*– sem. V	2
	Przedmiot ogólnouczelniany*– sem. VI	2
	Przedmiot humanistyczny*	2
	Język obcy*	9
	Wychowanie fizyczne**	0
	Informatyka i bazy prawnicze	2
M_2 Przedmioty podstawowe 56 pkt ECTS	Podstawy prawoznawstwa	6
	Historia prawa	6
	Logika prawnicza	4
	Historia ustrojów państwowych	5
	Łacińska terminologia prawnicza	2
	Etyka prawnicza	3
	Ekonomia/Filozofia*	2
	Doktryny polityczno-prawne	2
	Socjologia / Nauka o polityce*	2
	Teoria i filozofia prawa	4
	Socjologia prawa	4
	Zarządzenie projektami UE / Komunikacja społeczna*	2
	Organy ochrony prawnej	5
	Prawo własności intelektualnej	3
	Metodologia nauk społecznych	2

	Prawa człowieka i systemy ich ochrony	4
M_3 Przedmioty kierunkowe 138 pkt ECTS	Prawo konstytucyjne	9
	Prawo administracyjne	9
	Prawo rzymskie	5
	Prawo karne	9
	Prawo cywilne (część ogólna)	6
	Prawo Unii Europejskiej	6
	Prawo międzynarodowe publiczne	4
	Prawo cywilne (rzeczowe, rodzinne i spadkowe)	7
	Postępowanie administracyjne	7
	Prawo finansów publicznych	7
	Postępowanie karne	9
	Prawo cywilne (zobowiązania)	9
	Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	7
	Postępowanie sądowoadministracyjne	3
	Postępowanie cywilne	9
	Prawo handlowe	9
	Prawo podatkowe	6
	Prawo międzynarodowe prywatne	3
	Prawo kanoniczne	3
	Prawo gospodarcze publiczne	5
	Prawo zamówień publicznych / Prawo karne skarbowe / Międzynarodowy arbitraż handlowy / Współczesne ustroje państwowe*	4
	Wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej / Podstawy mediacji sądowej i pozasądowej/	2

		Przygotowanie do aplikacji prawniczych*	
M_4* Przedmioty specjalizacyjne 48 pkt ECTS	<i>Specjalizacja ustrojowa</i>	Prawo konstytucyjne porównawcze	3
		Prawo parlamentarne	3
		Partycypacja społeczna	3
		Prawo organizacji społecznych	3
		Prawo wyborcze	3
		Konstytucyjne aspekty bezpieczeństwa RP	3
		Konstytucyjne i międzynarodowe uwarunkowania samorządu terytorialnego	3
		Prawo wyznaniowe	3
		Dostęp do informacji publicznej	3
		Ustroje państw Europy Środkowo-Wschodniej	3
		Zasady techniki prawodawczej	3
		Prawo mediów	3
		Sądy i trybunały międzynarodowe	3
		Rola partii politycznych w procesie funkcjonowania współczesnych ustrojów państwowych	3
		Sądownictwo konstytucyjne	3
		Prawo miejscowe	3
	<i>Specjalizacja cywilistyczna</i>	Metodologia sporządzania umów	3
		Prawo lokalowe i spółdzielcze	3
		Prawo medyczne	3
		Prawo żywnościowe	3
		Księgi wieczyste i hipoteka	3
		Negocjacje w biznesie	3
		Postępowanie nieprocesowe	3
		Prawo konsumenckie	3
		Erystyka procesowa	3

	Europejskie prawo handlowe	3
	Komornicy sądowi i egzekucja	3
	Prawo ubezpieczeniowe	3
	Prawo papierów wartościowych	3
	Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe	3
	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach cywilnych	3
	Postępowanie mediacyjne w sprawach cywilnych	3
<i>Specjalizacja karnistyczna</i>	Europejskie prawo karne	3
	Patologie społeczne	3
	Prawo karne wykonawcze	3
	Prawo wykroczeń	3
	Polityka kryminalna	3
	Postępowania szczególne w procesie karnym	3
	Postępowanie w sprawach nieletnich	3
	Zwalczanie przestępczości zorganizowanej	3
	Nauka o karze	3
	Ochrona i odpowiedzialność karna funkcjonariuszy publicznych	3
	Wiktymologia	3
	Zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	3
	Metody działań operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych	3
	Prawo policyjne	3
	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach karnych	3
	System penitencjarny	3
<i>Specjalizacja administracyjna</i>	Prawo budowlane	3
	Prawo o aktach stanu cywilnego	3
	Prawo ochrony środowiska	3
	Prawo samorządu terytorialnego	3

	Nadzór administracyjny na samorządem terytorialnym	3
	Postępowanie egzekucyjne w administracji	3
	Prawo wodne	3
	Prawo zarządzania kryzysowego	3
	Odpowiedzialność w administracji publicznej	3
	Prawo pomocy społecznej	3
	Prawo zagospodarowania przestrzennego	3
	Organizowanie gospodarki komunalnej	3
	Bezpieczeństwo i higiena pracy	3
	Gospodarka nieruchomościami	3
	Służby, inspekcje i straże	3
	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach administracyjnych	3
	Organizacyjno-prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej	3
	Polityka finansowa i podatkowa	3
	Zasady opodatkowania działalności gospodarczej	3
	Podstawy rachunkowości	3
	Opodatkowanie majątku	3
	System budżetowy jednostek samorządu terytorialnego	3
	Kadry i płace	3
	Prawo walutowe i dewizowe	3
	Prawo energetyczne	3
	Prawo bankowe	3
	Kontrola finansowa	3
	Podatek od towarów i usług	3
	Prawo celne	3

		Prawo własności przemysłowej	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach finansowych i gospodarczych	3
		Postępowanie podatkowe	3
M_5 Praktyki 24 pkt ECTS		Pierwsza praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie VII semestru	8
		Druza praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie VIII semestru	8
		Trzecia praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie IX semestru	8
M_6 * Przygotowanie pracy dyplomowej 17 pkt ECTS		Proseminarium (sem. VI)	2
		Seminarium (sem. VII)	1
		Seminarium (sem. VIII)	1
		Seminarium (sem. IX)	1
		Seminarium (sem. X)	3
		Opracowanie i przedłożenie zaakceptowanej przez opiekuna pracy dyplomowej)*	9

* zajęcia lub moduły, których wyboru dokonuje student

** przedmiot realizowany tylko na studiach stacjonarnych

Treści programowe modułów określone są zakresem programowym poszczególnych zajęć, których szczegółowy zakres opisany jest w sylabusach do poszczególnych przedmiotów. Sylabusy określają również formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie modułowych efektów kształcenia.

2. Ramowy program studiów

3.1. Ramowy program studiów stacjonarnych

Liczba godzin dydaktycznych na kierunku Prawo – studia stacjonarne wynosi łącznie 3657 godzin, w tym co najmniej 630 godzin praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 300. Minimalne obciążenia godzinowe i pkt ECTS w poszczególnych modułach przedmiotów syntetycznie prezentują się następująco:

Tabela 4.: RAMOWY PROGRAM STACJONARNYCH JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH KIERUNEK: PRAWO; specjalizacje: *ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna, finansowo- gospodarcza*

moduł	przedmiot/zajęcia wchodzące w skład modułu	liczba godz. zajęć dydaktycznych lub praktyk	pkt ECTS
M_1 Przedmioty ogólnouczeniiane 17 pkt. ECTS	Przedmiot ogólnouczeniiane*– sem. V	30	2
	Przedmiot ogólnouczeniiane*– sem. VI	30	2
	Przedmiot humanistyczny*	30	2
	Język obcy*	120	9
	Wychowanie fizyczne	30	0
	Informatyka i bazy prawnicze	30	2
	RAZEM	270	17
M_2 Przedmioty podstawowe 56 pkt. ECTS	Podstawy prawoznawstwa	60	6
	Historia prawa	60	6
	Logika prawnicza	40	4
	Historia ustrojów państwowych	50	5
	Łacińska terminologia prawnicza	30	2
	Etyka prawnicza	30	3
	Ekonomia/Filozofia*	30	2
	Doktryny polityczno-prawne	30	2
	Socjologia / Nauka o polityce*	30	2
	Teoria i filozofia prawa	40	4
	Socjologia prawa	44	4

	Zarządzenie projektami UE / Komunikacja społeczna*	30	2
	Organy ochrony prawnej	50	5
	Prawo własności intelektualnej	30	3
	Metodologia nauk społecznych	30	2
	Prawa człowieka i systemy ich ochrony	40	4
	RAZEM	624	56
M_3 Przedmioty kierunkowe 137 pkt. ECTS	Prawo konstytucyjne	90	9
	Prawo administracyjne	90	9
	Prawo rzymskie	50	5
	Prawo karne	90	9
	Prawo cywilne (część ogólna)	60	6
	Prawo Unii Europejskiej	60	6
	Prawo międzynarodowe publiczne	40	4
	Prawo cywilne (rzeczowe, rodzinne i spadkowe)	70	7
	Postępowanie administracyjne	70	7
	Prawo finansów publicznych	70	7
	Postępowanie karne	90	9
	Prawo cywilne (zobowiązania)	90	9
	Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	70	7
	Postępowanie sądownoadministracyjne	30	3
	Postępowanie cywilne	90	9
	Prawo handlowe	90	9
	Prawo podatkowe	60	6
	Prawo międzynarodowe prywatne	30	3
	Prawo kanoniczne	35	3
	Prawo gospodarcze publiczne	50	5
	Prawo zamówień publicznych / Prawo karne skarbowe / Międzynarodowy arbitraż handlowy / Współczesne ustroje państwowe*	40	4
	Wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej / Podstawy mediacji sądowej i pozasądowej/ Przygotowanie do aplikacji prawniczych *	30	2
	RAZEM	1395	137

M_4 Przedmioty specjalizacyjne 48 pkt. ECTS	<i>Specjalizacja ustrojowa</i>	Prawo konstytucyjne porównawcze	30	3
		Prawo parlamentarne	30	3
		Partycypacja społeczna	30	3
		Prawo organizacji społecznych	30	3
		Prawo wyborcze	30	3
		Konstytucyjne aspekty bezpieczeństwa RP	30	3
		Konstytucyjne i międzynarodowe uwarunkowania samorządu terytorialnego	30	3
		Prawo wyznaniowe	30	3
		Dostęp do informacji publicznej	30	3
		Ustroje państw Europy Środkowo-Wschodniej	30	3
		Zasady techniki prawodawczej	30	3
		Prawo mediów	30	3
		Sądy i trybunały międzynarodowe	30	3
		Rola partii politycznych w procesie funkcjonowania współczesnych ustrojów państwowych	30	3
		Sądownictwo konstytucyjne	30	3
		Prawo miejscowe	30	3
	<i>Specjalizacja cywilistyczna</i>	Metodologia sporządzania umów	30	3
		Prawo lokalowe i spółdzielcze	30	3
		Prawo medyczne	30	3
		Prawo żywnościowe	30	3
		Księgi wieczyste i hipoteka	30	3
		Negocjacje w biznesie	30	3
		Postępowanie nieprocesowe	30	3
		Prawo konsumenckie	30	3
		Erystyka procesowa	30	3
		Europejskie prawo handlowe	30	3

		Komornicy sądowi i egzekucja	30	3
		Prawo ubezpieczeniowe	30	3
		Prawo papierów wartościowych	30	3
		Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe	30	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach cywilnych	30	3
		Postępowanie mediacyjne w sprawach cywilnych	30	3
		RAZEM	480	48
	<i>Specjalizacja karnistyczna</i>	Europejskie prawo karne	30	3
		Patologie społeczne	30	3
		Prawo karne wykonawcze	30	3
		Prawo wykroczeń	30	3
		Polityka kryminalna	30	3
		Postępowania szczególne w procesie karnym	30	3
		Postępowanie w sprawach nieletnich	30	3
		Zwalczanie przestępczości zorganizowanej	30	3
		Nauka o karze	30	3
		Ochrona i odpowiedzialność karna funkcjonariuszy publicznych	30	3
		Wiktymologia	30	3
		Zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	30	3
		Metody działań operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych	30	3
		Prawo policyjne	30	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach karnych	30	3
		System penitencjarny	30	3
		RAZEM	480	48

	<i>Specjalizacja administracyjna</i>	Prawo budowlane	30	3
		Prawo o aktach stanu cywilnego	30	3
		Prawo ochrony środowiska	30	3
		Prawo samorządu terytorialnego	30	3
		Nadzór administracyjny na samorządem terytorialnym	30	3
		Postępowanie egzekucyjne w administracji	30	3
		Prawo wodne	30	3
		Prawo zarządzania kryzysowego	30	3
		Odpowiedzialność w administracji publicznej	30	3
		Prawo pomocy społecznej	30	3
		Prawo zagospodarowania przestrzennego	30	3
		Organizowanie gospodarki komunalnej	30	3
		Bezpieczeństwo i higiena pracy	30	3
		Gospodarka nieruchomościami	30	3
		Służby, inspekcje i straże	30	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach administracyjnych	30	3
		RAZEM	480	48
	<i>Specjalizacja finansowo-gospodarcza</i>	Organizacyjno-prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej	30	3
		Polityka finansowa i podatkowa	30	3
		Zasady opodatkowania działalności gospodarczej	30	3
		Podstawy rachunkowości	30	3
		Opodatkowanie majątku	30	3
		System budżetowy jednostek samorządu terytorialnego	30	3
		Kadry i płace	30	3
		Prawo walutowe i dewizowe	30	3
		Prawo energetyczne	30	3
		Prawo bankowe	30	3

		Kontrola finansowa	30	3
		Opodatkowanie majątku	30	3
		Prawo celne	30	3
		Prawo własności przemysłowej	30	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach finansowych i gospodarczych	30	3
		Postępowanie podatkowe	30	3
		RAZEM	480	48
M_5 Praktyki 24 pkt. ECTS		Pierwsza praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie VII semestru	co najmniej 210	8
		Druga praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie VIII semestru	co najmniej 210	8
		Trzecia praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie IX semestru	co najmniej 210	8
		RAZEM	630	24
M_6 Przygotowanie pracy dyplomowej* 17 pkt. ECTS		Proseminarium (sem. VI)	30	2
		Seminarium (sem. VII)	16	1
		Seminarium (sem. VIII)	16	1
		Seminarium (sem. IX)	16	1
		Seminarium (sem. X)	30	3
		Opracowanie pracy dyplomowej na wybrany przez studenta temat szczegółowy (uwzględniający aspekty praktyczne) oraz przedłożenie zaakceptowanej przez opiekuna pracy do obrony		9
		RAZEM	108	17
RAZEM			3657	300

**zajęcia do wyboru; w przypadku tzw. przedmiotów ogólnouniversyteckich wybiera się je spośród listy proponowanych zajęć*

2.2. Ramowy program studiów niestacjonarnych

Liczba godzin dydaktycznych na kierunku Prawo – studia niestacjonarne wynosi łącznie 2386 godzin, w tym co najmniej 630 godzin praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 300. Minimalne obciążenia godzinowe i pkt ECTS w poszczególnych modułach przedmiotów syntetycznie prezentują się następująco:

Tabela 4.: RAMOWY PROGRAM NIESTACJONARNYCH JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH KIERUNEK: PRAWO; specjalizacje: *ustrojowa, cywilistyczna, karnistyczna, administracyjna, finansowo- gospodarcza*

moduł	przedmiot/zajęcia wchodzące w skład modułu	liczba godz. zajęć dydaktycznych lub praktyk	pkt ECTS
M_1 Przedmioty ogólnouczelniane 17 pkt. ECTS	Przedmiot ogólnouczelniany*– sem. V	18	2
	Przedmiot ogólnouczelniany*– sem. VI	18	2
	Przedmiot humanistyczny*	18	2
	Język obcy*	120	9
	Informatyka i bazy prawnicze	18	2
	RAZEM	192	18
M_2 Przedmioty podstawowe 56 pkt. ECTS	Podstawy prawoznawstwa	36	6
	Historia prawa	36	6
	Logika prawnicza	24	4
	Historia ustrojów państwowych	30	5
	Łacińska terminologia prawnicza	18	2
	Etyka prawnicza	18	3
	Ekonomia/Filozofia*	18	2
	Doktryny polityczno-prawne	18	2
	Socjologia / Nauka o polityce*	18	2
	Teoria i filozofia prawa	24	4
	Socjologia prawa	26	4
	Zarządzenie projektami UE / Komunikacja społeczna*	18	2
	Organy ochrony prawnej	30	5
	Prawo własności intelektualnej	18	3
	Metodologia nauk społecznych	18	2

	Prawa człowieka i systemy ich ochrony	24	4
	RAZEM	356	56
M_3 Przedmioty kierunkowe 138 pkt. ECTS	Prawo konstytucyjne	54	9
	Prawo administracyjne	54	9
	Prawo rzymskie	30	5
	Prawo karne	54	9
	Prawo cywilne (część ogólna)	36	6
	Prawo Unii Europejskiej	36	6
	Prawo międzynarodowe publiczne	24	4
	Prawo cywilne (rzeczowe, rodzinne i spadkowe)	42	7
	Postępowanie administracyjne	42	7
	Prawo finansów publicznych	42	7
	Postępowanie karne	54	9
	Prawo cywilne (zobowiązania)	54	9
	Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	42	7
	Postępowanie sądowoadministracyjne	18	3
	Postępowanie cywilne	54	9
	Prawo handlowe	54	9
	Prawo podatkowe	36	6
	Prawo międzynarodowe prywatne	18	3
	Prawo kanoniczne	20	3
	Prawo gospodarcze publiczne	30	5
	Prawo zamówień publicznych / Prawo karne skarbowe / Międzynarodowy arbitraż handlowy / Współczesne ustroje państwowe*	24	4
	Wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej / Podstawy mediacji sądowej i pozasądowej/ Przygotowanie do aplikacji prawniczych*	18	2
	RAZEM	836	137

M_4 Przedmioty specjalizacyjne 48 pkt. ECTS	<i>Specjalizacja ustrojowa</i>	Prawo konstytucyjne porównawcze	18	3
		Prawo parlamentarne	18	3
		Partycypacja społeczna	18	3
		Prawo organizacji społecznych	18	3
		Prawo wyborcze	18	3
		Konstytucyjne aspekty bezpieczeństwa RP	18	3
		Konstytucyjne i międzynarodowe uwarunkowania samorządu terytorialnego	18	3
		Prawo wyznaniowe	18	3
		Dostęp do informacji publicznej	18	3
		Ustroje państw Europy Środkowo-Wschodniej	18	3
		Zasady techniki prawodawczej	18	3
		Prawo mediów	18	3
		Sądy i trybunały międzynarodowe	18	3
		Rola partii politycznych w procesie funkcjonowania współczesnych ustrojów państwowych	18	3
		Sądownictwo konstytucyjne	18	3
		Prawo miejscowe	18	3
		RAZEM	288	48
	<i>Specjalizacja cywilistyczna</i>	Metodologia sporządzania umów	18	3
		Prawo lokalowe i spółdzielcze	18	3
		Prawo medyczne	18	3
		Prawo żywnościowe	18	3
		Księgi wieczyste i hipoteka	18	3
		Negocjacje w biznesie	18	3
		Postępowanie nieprocesowe	18	3
		Prawo konsumenckie	18	3
		Erystyka procesowa	18	3
		Europejskie prawo handlowe	18	3

		Komornicy sądowi i egzekucja	18	3
		Prawo ubezpieczeniowe	18	3
		Prawo papierów wartościowych	18	3
		Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe	18	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach cywilnych	18	3
		Postępowanie mediacyjne w sprawach	18	3
		RAZEM	288	48
	<i>Specjalizacja karnistyczna</i>	Europejskie prawo karne	18	3
		Patologie społeczne	18	3
		Prawo karne wykonawcze	18	3
		Prawo wykroczeń	18	3
		Polityka kryminalna	18	3
		Postępowania szczególne w procesie karnym	18	3
		Postępowanie w sprawach nieletnich	18	3
		Zwalczanie przestępczości zorganizowanej	18	3
		Nauka o karze	18	3
		Ochrona i odpowiedzialność karna funkcjonariuszy publicznych	18	3
		Wiktymologia	18	3
		Zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	18	3
		Metody działań operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych	18	3
		Prawo policyjne	18	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach karnych	18	3
		System penitencjarny	18	3
		RAZEM	288	48

	<i>Specjalizacja administracyjna</i>	Prawo budowlane	18	3
		Prawo o aktach stanu cywilnego	18	3
		Prawo ochrony środowiska	18	3
		Prawo samorządu terytorialnego	18	3
		Nadzór administracyjny na samorządem terytorialnym	18	3
		Postępowanie egzekucyjne w administracji	18	3
		Prawo wodne	18	3
		Prawo zarządzania kryzysowego	18	3
		Odpowiedzialność w administracji publicznej	18	3
		Prawo pomocy społecznej	18	3
		Prawo zagospodarowania przestrzennego	18	3
		Organizowanie gospodarki komunalnej	18	3
		Bezpieczeństwo i higiena pracy	18	3
		Gospodarka nieruchomościami	18	3
		Służby, inspekcje i straże	18	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach administracyjnych	18	3
		RAZEM	288	48
	<i>Specjalizacja finansowo-gospodarcza</i>	Organizacyjno-prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej	18	3
		Polityka finansowa i podatkowa	18	3
		Zasady opodatkowania działalności gospodarczej	18	3
		Podstawy rachunkowości	18	3
		Opodatkowanie majątku	18	3
		System budżetowy jednostek samorządu terytorialnego	18	3
		Kadry i płace	18	3
		Prawo walutowe i dewizowe	18	3
		Prawo energetyczne	18	3

		Prawo bankowe	18	3
		Kontrola finansowa	18	3
		Podatek od towarów i usług	18	3
		Prawo celne	18	3
		Prawo własności przemysłowej	18	3
		Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach finansowych i gospodarczych	18	3
		Postępowanie podatkowe	18	3
		RAZEM	288	48
M_5 Praktyki 24 pkt. ECTS	Pierwsza praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie VII semestru	co najmniej 210	8	
	Druga praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie VIII semestru	co najmniej 210	8	
	Trzecia praktyka zawodowa (co najmniej 210 godzin) – 7 tygodni w czasie IX semestru	co najmniej 210	8	
	RAZEM	630	24	
M_6 Przygotowanie pracy dyplomowej* 17 pkt. ECTS	Proseminarium (sem. VI)	18	2	
	Seminarium (sem. VII)	10	1	
	Seminarium (sem. VIII)	10	1	
	Seminarium (sem. IX)	10	1	
	Seminarium (sem. X)	18	3	
	Opracowanie pracy dyplomowej na wybrany przez studenta temat szczegółowy (uwzględniający aspekty praktyczne) oraz przedłożenie zaakceptowanej przez opiekuna pracy do obrony		9	
	RAZEM	66	17	
RAZEM		2386	300	

**zajęcia do wyboru; w przypadku tzw. przedmiotów ogólnouczeniowych wybiera się je spośród listy proponowanych zajęć*

3. Podstawowe sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Poniżej sformułowane zostały podstawowe zasady/sposoby służące weryfikacji efektów kształcenia w zależności od rodzajów zajęć przewidzianych programem studiów. Sposób weryfikacji celów/efektów kształcenia przypisanych poszczególnym przedmiotom/zajęciom określony jest w kartach zajęć (sylabusach).

Tabela 6: PODSTAWOWE SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Rodzaj lub grupa zajęć z określeniem modułu	podstawowy sposób weryfikacji efektów kształcenia
ćwiczenia/laborka M_1	- zaliczenie ustne lub pisemne sprawdzające umiejętność zastosowania zdobytych wiadomości (np. przygotowanie prezentacji, napisanie referatu); - w przypadku języka angielskiego, oprócz częściowych zaliczeń – egzamin pisemny lub ustny, na którym student musi wykazać się umiejętnościami formułowania wypowiedzi z zakresu nauk prawnych; - w przypadku zajęć z wychowania fizycznego zaliczenie na podstawie nabytych umiejętności i/lub postaw społecznych
wykłady M_1	egzamin - zaliczenie ustne lub pisemne obejmujące typowe sprawdzenie zdobytych wiadomości ogólnych oraz podstawowych umiejętności ich wykorzystania; w przypadku przedmiotów tzw. ogólnouczeniowych – egzamin obejmuje sprawdzenie postaw (kompetencji) społecznych
ćwiczenia M_2 – M_4	zaliczenia ustne lub pisemne obejmujące sprawdzenie przede wszystkim nabytych umiejętności oraz kompetencji społecznych, polegające w szczególności na: - analizie przedstawionych przypadków (np. rozwiązywanie kasów); - indywidualnym i/lub zespołowym opracowaniu określonych typów zadań (np. stworzenie dokumentu, opracowanie założeń projektu);
wykłady M_2 – M_4	- zaliczenie albo egzamin (zgodnie z planem studiów) w formie pisemnej bądź ustnej polegające na sprawdzeniu zdobytych wiadomości oraz podstawowych umiejętności ich praktycznego wykorzystania; - w przypadku przedmiotów specjalizacyjnych lub obejmujących także zajęcia w formie ćwiczeń egzamin/zaliczenie jest także sprawdzeniem umiejętności interpretacji/analizy podanych przypadków;
praktyki M_5	zaliczenie na podstawie pisemnego sprawozdania studenta, które powinno obejmować przedstawienie elementów określonych regulaminem praktyk (np. opracowanie zagadnień z zakresu funkcjonowania instytucji, które uzgodnione zostało z opiekunem seminarium);
przygotowanie pracy dyplomowej M_6	- w przypadku seminarium zaliczenie na podstawie oceny przez opiekuna naukowego stanu realizacji wskazanych zadań związanych z pracą dyplomową; - w przypadku pracy własnej studenta (tj. przygotowania pracy dyplomowej na wybrany temat) – równoznaczne z zaliczeniem jest uzyskanie pozytywnych recenzji pracy oraz dopuszczenie do obrony.

IV – PLAN STUDIÓW

1. Plan studiów stacjonarnych

Plan studiów realizowanych w formie stacjonarnej obejmuje łącznie **3657** godz., w tym: **3027** godz. zajęć w typowych formach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria) oraz co najmniej **630** godz. praktyk.

Semestr I

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Podstawy prawoznawstwa	30	30		60	6	Egzamin
2.	Historia prawa	30	30		60	6	Egzamin
3.	Logika prawnicza	16	24		40	4	Egzamin
4.	Historia ustrojów państwowych	30	20		50	5	Egzamin
5.	Etyka prawnicza	14	16		30	3	Zaliczenie
6.	Łacińska terminologia prawnicza			30	30	2	Zaliczenie
7.	Informatyka i bazy prawnicze			30	30	2	Zaliczenie
8.	Język obcy*			30	30	2	Zaliczenie
9.	Wychowanie fizyczne		25		25	0	Zaliczenie
Razem		120	145	90	355	30	

Semestr II

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo konstytucyjne	45	45		90	9	Egzamin
2.	Prawo administracyjne	45	45		90	9	Egzamin
3.	Prawo rzymskie	30	20		50	5	Egzamin
4.	Prawo własności intelektualnej	14	16		30	3	Egzamin
5.	Ekonomia / Filozofia*	30			30	2	Zaliczenie
6.	Język obcy*			30	30	2	Zaliczenie
Razem		164	126	30	320	30	

Semestr III

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo karne	45	45		90	9	Egzamin
2.	Postępowanie administracyjne	30	40		70	7	Egzamin
3.	Prawo cywilne (część ogólna)	30	30		60	6	Egzamin
4.	Prawo międzynarodowe publiczne	20	20		40	4	Egzamin
5.	Doktryny polityczno-prawne	30			30	2	Zaliczenie
6.	Język obcy*			30	30	2	Zaliczenie
Razem		155	135	30	320	30	

Semestr IV

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Postępowanie karne	45	45		90	9	Egzamin
2.	Prawo cywilne (rzeczowe, rodzinne i spadkowe)	30	40		70	7	Egzamin
3.	Prawo Unii Europejskiej	30	30		60	6	Egzamin
4.	Postępowanie sądowoadministracyjne	14	16		30	3	Zaliczenie
5.	Socjologia / Nauka o polityce*	30			30	2	Zaliczenie
6.	Język obcy*			30	30	3	Egzamin
Razem		149	131	30	310	30	

Semestr V

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo cywilne (zobowiązania)	45	45		90	9	Egzamin
2.	Prawo finansów publicznych	30	40		70	7	Egzamin
3.	Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	30	40		70	7	Egzamin
4.	Prawo międzynarodowe prywatne	14	16		30	3	Egzamin
5.	Przedmiot ogólnouczelniany*	30			30	2	Zaliczenie
6.	Przedmiot humanistyczny*	30			30	2	Zaliczenie
Razem		179	141		320	30	

Semestr VI

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Postępowanie cywilne	45	45		90	9	Egzamin
2.	Prawo handlowe	45	45		90	9	Egzamin
3.	Prawo podatkowe	30	30		60	6	Egzamin
4.	Przedmiot ogólnouczelniany*	30			30	2	Zaliczenie
5.	Metodologia nauk społecznych		30		30	2	Zaliczenie
6.	Proseminarium*			30	30	2	Zaliczenie
Razem		150	150	30	330	30	

Semestr VII

Lp .	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo gospodarcze publiczne	20	30		50	5	Egzamin
2.	Teoria i filozofia prawa	20	20		40	4	Egzamin
3.	Seminarium*			16	16	1	Zaliczenie
4.	Praktyka zawodowa cz. I (7 tyg.)				210	8	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
5.	Prawo konstytucyjne porównawcze		30		30	3	Zaliczenie
6.	Prawo parlamentarne		30		30	3	Zaliczenie
7.	Partycypacja społeczna		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo organizacji społecznych		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
5.	Metodologia sporządzania umów		30		30	3	Zaliczenie
6.	Prawo lokalowe i spółdzielcze		30		30	3	Zaliczenie
7.	Prawo medyczne		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo żywnościowe		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
5.	Europejskie prawo karne		30		30	3	Zaliczenie
6.	Patologie społeczne		30		30	3	Zaliczenie
7.	Prawo karne wykonawcze		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo wykroczeń		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
5.	Prawo budowlane		30		30	3	Zaliczenie
6.	Prawo o aktach stanu cywilnego		30		30	3	Zaliczenie
7.	Prawo ochrony środowiska		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo samorządu terytorialnego		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
5.	Organizacyjno-prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej		30		30	3	Zaliczenie
6.	Polityka finansowa i podatkowa		30		30	3	Zaliczenie
7.	Zasady opodatkowania działalności gospodarczej		30		30	3	Zaliczenie
8.	Podstawy rachunkowości		30		30	3	Zaliczenie
Razem		40	170	16	226+210	30	

Semestr VIII

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Socjologia prawa	20	24		44	4	Egzamin
2.	Prawo kanoniczne	15	20		35	3	Egzamin
3.	Zarządzanie projektami UE / Komunikacja społeczna*		30		30	2	Zaliczenie
4.	Seminarium*			16	16	1	Zaliczenie
5.	Praktyka zawodowa cz. II (7 tyg.)				210	8	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
6.	Prawo wyborcze		30		30	3	Zaliczenie
7.	Konstytucyjne aspekty bezpieczeństwa RP		30		30	3	Zaliczenie
8.	Konstytucyjne i międzynarodowe uwarunkowania samorządu terytorialnego		30		30	3	Zaliczenie
9.	Prawo wyznaniowe		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
6.	Księgi wieczyste i hipoteka		30		30	3	Zaliczenie
7.	Negocjacje w biznesie		30		30	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie nieprocesowe		30		30	3	Zaliczenie
9.	Prawo konsumenckie		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
6.	Polityka kryminalna		30		30	3	Zaliczenie
7.	Postępowania szczególne w procesie karnym		30		30	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie w sprawach nieletnich		30		30	3	Zaliczenie
9.	Zwalczanie przestępczości zorganizowanej		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
6.	Nadzór administracyjny na samorządem terytorialnym		30		30	3	Zaliczenie
7.	Postępowanie egzekucyjne w administracji		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo wodne		30		30	3	Zaliczenie
9.	Prawo zarządzania kryzysowego		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
6.	Opodatkowanie majątku		30		30	3	Zaliczenie
7.	System budżetowy jednostek samorządu terytorialnego		30		30	3	Zaliczenie
8.	Kadry i płace		30		30	3	Zaliczenie
9.	Prawo walutowe i dewizowe		30		30	3	Zaliczenie
Razem		35	194	16	245+210	30	

Semestr IX

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Organy ochrony prawnej	20	30		50	5	Egzamin
2.	Prawo karne skarbowe / Międzynarodowy arbitraż handlowy / Prawo zamówień publicznych/ Współczesne ustroje państwowe*	20	20		40	4	Egzamin
4.	Seminarium*			16	16	1	Zaliczenie
5.	Praktyka zawodowa cz. III (7 tyg.)				210	8	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
6.	Dostęp do informacji publicznej		30		30	3	Zaliczenie
7.	Ustroje państw Europy Środkowo-Wschodniej		30		30	3	Zaliczenie
8.	Zasady techniki prawodawczej		30		30	3	Zaliczenie
9.	Prawo mediów		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
6.	Erystyka procesowa		30		30	3	Zaliczenie
7.	Europejskie prawo handlowe		30		30	3	Zaliczenie
8.	Komornicy sądowi i egzekucja		30		30	3	Zaliczenie
9.	Prawo ubezpieczeniowe		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
6.	Nauka o karze		30		30	3	Zaliczenie
7.	Ochrona i odpowiedzialność karna funkcjonariuszy publicznych		30		30	3	Zaliczenie
8.	Wiktymologia		30		30	3	Zaliczenie
9.	Zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
6.	Odpowiedzialność w administracji publicznej		30		30	3	Zaliczenie
7.	Prawo pomocy społecznej		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo zagospodarowania przestrzennego		30		30	3	Zaliczenie
9.	Organizowanie gospodarki komunalnej		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
6.	Prawo energetyczne		30		30	3	Zaliczenie
7.	Prawo bankowe		30		30	3	Zaliczenie
8.	Kontrola finansowa		30		30	3	Zaliczenie
9.	Opodatkowanie majątku		30		30	3	Zaliczenie
Razem		40	170	16	226+210	30	

Semestr X

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawa człowieka i systemy ich ochrony	20	20		40	4	Egzamin
2.	Wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej / Podstawy mediacji sądowej i pozasądowej/ Przygotowanie do aplikacji prawniczych*		30		30	2	Zaliczenie
3.	Seminarium*			30	30	3	Zaliczenie
4.	Opracowanie i przedłożenie zaakceptowanej przez opiekuna pracy dyplomowej)*					9	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
5.	Sądy i trybunały międzynarodowe		30		30	3	Zaliczenie
6.	Rola partii politycznych w procesie funkcjonowania współczesnych ustrojów państwowych		30		30	3	Zaliczenie
7.	Sądownictwo konstytucyjne		30		30	3	Zaliczenie
8.	Prawo miejscowe		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
5.	Prawo papierów wartościowych		30		30	3	Zaliczenie
6.	Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe		30		30	3	Zaliczenie
7.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach cywilnych		30		30	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie mediacyjne w sprawach cywilnych		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
5.	Metody działań operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych		30		30	3	Zaliczenie
6.	Prawo policyjne		30		30	3	Zaliczenie
7.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach karnych		30		30	3	Zaliczenie
8.	System penitencjarny		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
5.	Bezpieczeństwo i higiena pracy		30		30	3	Zaliczenie
6.	Gospodarka nieruchomościami		30		30	3	Zaliczenie
7.	Służby, inspekcje i straże		30		30	3	Zaliczenie

8.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach administracyjnych		30		30	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
5.	Prawo celne		30		30	3	Zaliczenie
6.	Prawo własności przemysłowej		30		30	3	Zaliczenie
7.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach finansowych i gospodarczych		30		30	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie podatkowe		30		30	3	Zaliczenie
Razem		20	170	30	220	30	

2. Plan studiów niestacjonarnych

Plan studiów realizowanych w formie niestacjonarnej obejmuje łącznie **2386** godz., w tym **1756** godz. zajęć w typowych formach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria) oraz **630** godz. praktyk.

Semestr I

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Podstawy prawoznawstwa	18	18		36	6	Egzamin
2.	Historia prawa	18	18		36	6	Egzamin
3.	Logika prawnicza	10	14		24	4	Egzamin
4.	Historia ustrojów państwowych	18	12		30	5	Egzamin
5.	Etyka prawnicza	8	10		18	3	Zaliczenie
6.	Łacińska terminologia prawnicza			18	18	2	Zaliczenie
7.	Informatyka i bazy prawnicze			18	18	2	Zaliczenie
8.	Język obcy*			30	30	2	Zaliczenie
Razem		72	72	66	210	30	

Semestr II

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo konstytucyjne	27	27		54	9	Egzamin
2.	Prawo administracyjne	27	27		54	9	Egzamin
3.	Prawo rzymskie	16	14		30	5	Egzamin
4.	Prawo własności intelektualnej	8	10		18	3	Egzamin
5.	Ekonomia / Filozofia*	18			18	2	Zaliczenie
6.	Język obcy*			30	30	2	Zaliczenie
Razem		96	78	30	204	30	

Semestr III

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo karne	27	27		54	9	Egzamin
2.	Postępowanie administracyjne	18	24		42	7	Egzamin
3.	Prawo cywilne (część ogólna)	18	18		36	6	Egzamin
4.	Prawo międzynarodowe publiczne	12	12		24	4	Egzamin
5.	Doktryny polityczno-prawne	18			18	2	Zaliczenie
6.	Język obcy*			30	30	2	Zaliczenie
Razem		164	126	30	204	30	

Semestr IV

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Postępowanie karne	27	27		54	9	Egzamin
2.	Prawo cywilne (rzeczowe, rodzinne i spadkowe)	18	24		42	7	Egzamin
3.	Prawo Unii Europejskiej	18	18		36	6	Egzamin
4.	Postępowanie sądowoadministracyjne	8	10		18	3	Zaliczenie
5.	Socjologia / Nauka o polityce*	18			18	2	Zaliczenie
6.	Język obcy*			30	30	3	Egzamin
Razem		89	79	30	198	30	

Semestr V

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo cywilne (zobowiązania)	27	27		54	9	Egzamin
2.	Prawo finansów publicznych	18	24		42	7	Egzamin
3.	Prawo pracy i ubezpieczeń	18	24		42	7	Egzamin
4.	Prawo międzynarodowe prywatne	8	10		18	3	Egzamin
5.	Przedmiot ogólnouczelniany*	18			18	2	Zaliczenie
6.	Przedmiot humanistyczny*	18			18	2	Zaliczenie
Razem		107	85	0	192	30	

Semestr VI

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Postępowanie cywilne	27	27		54	9	Egzamin
2.	Prawo handlowe	27	27		54	9	Egzamin
3.	Prawo podatkowe	18	18		36	6	Egzamin
4.	Przedmiot ogólnouczelniany*	18			18	2	Zaliczenie
5.	Metodologia nauk społecznych		18		18	2	Zaliczenie
6.	Proseminarium*			18	18	2	Zaliczenie
Razem		90	90	18	198	30	

Semestr VII

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawo gospodarcze publiczne	14	16		30	5	Egzamin
2.	Teoria i filozofia prawa	12	12		24	4	Egzamin
3.	Seminarium*			10	10	1	Zaliczenie
4.	Praktyka zawodowa cz. I (7 tyg.)*				210	8	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
5.	Prawo konstytucyjne porównawcze		18		18	3	Zaliczenie
6.	Prawo parlamentarne		18		18	3	Zaliczenie
7.	Partycypacja społeczna		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo organizacji społecznych		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
5.	Metodologia sporządzania umów		18		18	3	Zaliczenie
6.	Prawo lokalowe i spółdzielcze		18		18	3	Zaliczenie
7.	Prawo medyczne		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo żywnościowe		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
5.	Europejskie prawo karne		18		18	3	Zaliczenie
6.	Patologie społeczne		18		18	3	Zaliczenie
7.	Prawo karne wykonawcze		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo wykroczeń		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
5.	Prawo budowlane		18		18	3	Zaliczenie
6.	Prawo o aktach stanu cywilnego		18		18	3	Zaliczenie
7.	Prawo ochrony środowiska		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo samorządu terytorialnego		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
5.	Organizacyjno-prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej		18		18	3	Zaliczenie
6.	Polityka finansowa i podatkowa		18		18	3	Zaliczenie
7.	Zasady opodatkowania działalności gospodarczej		18		18	3	Zaliczenie
8.	Podstawy rachunkowości		18		18	3	Zaliczenie
Razem		26	100	10	136+210	30	

Semestr VIII

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Socjologia prawa	12	14		26	4	Egzamin
2.	Prawo kanoniczne	8	12		20	3	Egzamin
3.	Zarządzanie projektami UE / Komunikacja społeczna*		18		18	2	Zaliczenie
4.	Seminarium*			10	10	1	Zaliczenie
5.	Praktyka zawodowa cz. II (7 tyg.)*				210	8	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
6.	Prawo wyborcze		18		18	3	Zaliczenie
7.	Konstytucyjne aspekty bezpieczeństwa RP		18		18	3	Zaliczenie
8.	Konstytucyjne i międzynarodowe uwarunkowania samorządu terytorialnego		18		18	3	Zaliczenie
9.	Prawo wyznaniowe		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
6.	Księgi wieczyste i hipoteka		18		18	3	Zaliczenie
7.	Negocjacje w biznesie		18		18	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie nieprocesowe		18		18	3	Zaliczenie
9.	Prawo konsumenckie		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
6.	Polityka kryminalna		18		18	3	Zaliczenie
7.	Postępowania szczególne w procesie karnym		18		18	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie w sprawach nieletnich		18		18	3	Zaliczenie
9.	Zwalczanie przestępczości zorganizowanej		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
6.	Nadzór administracyjny na samorządem terytorialnym		18		18	3	Zaliczenie
7.	Postępowanie egzekucyjne w administracji		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo wodne		18		18	3	Zaliczenie
9.	Prawo zarządzania kryzysowego		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
6.	Opodatkowanie majątku		18		18	3	Zaliczenie
7.	System budżetowy jednostek samorządu terytorialnego		18		18	3	Zaliczenie
8.	Kadry i płace		18		18	3	Zaliczenie
9.	Prawo walutowe i dewizowe		18		18	3	Zaliczenie
Razem		20	116	10	146+210	30	

Semestr IX

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Organy ochrony prawnej	14	16		30	5	Egzamin
2.	Prawo karne skarbowe / Międzynarodowy arbitraż handlowy / Prawo zamówień publicznych/ Współczesne ustroje państwowe*	12	12		24	4	Egzamin
4.	Seminarium*			10	10	1	Zaliczenie
5.	Praktyka zawodowa cz. III (7 tyg.)				210	8	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
6.	Dostęp do informacji publicznej		18		18	3	Zaliczenie
7.	Ustroje państw Europy Środkowo-Wschodniej		18		18	3	Zaliczenie
8.	Zasady techniki prawodawczej		18		18	3	Zaliczenie
9.	Prawo mediów		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
6.	Erystyka procesowa		18		18	3	Zaliczenie
7.	Europejskie prawo handlowe		18		18	3	Zaliczenie
8.	Komornicy sądowi i egzekucja		18		18	3	Zaliczenie
9.	Prawo ubezpieczeniowe		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
6.	Nauka o karze		18		18	3	Zaliczenie
7.	Ochrona i odpowiedzialność karna funkcjonariuszy publicznych		18		18	3	Zaliczenie
8.	Wiktymologia		18		18	3	Zaliczenie
9.	Zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
6.	Odpowiedzialność w administracji publicznej		18		18	3	Zaliczenie
7.	Prawo pomocy społecznej		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo zagospodarowania przestrzennego		18		18	3	Zaliczenie
9.	Organizowanie gospodarki komunalnej		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
6.	Prawo energetyczne		18		18	3	Zaliczenie
7.	Prawo bankowe		18		18	3	Zaliczenie
8.	Kontrola finansowa		18		18	3	Zaliczenie
9.	Podatek od towarów i usług		18		18	3	Zaliczenie
Razem		26	100	10	136+210	30	

Semestr X

Lp	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS	Forma zaliczenia
		W	C	L	Razem		
1.	Prawa człowieka i systemy ich ochrony	12	12		24	4	Egzamin
2.	Wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej / Podstawy mediacji sądowej i pozasądowej/ Przygotowanie do aplikacji prawniczych*		18		18	2	Zaliczenie
3.	Seminarium*			18	18	3	Zaliczenie
4.	Opracowanie i przedłożenie zaakceptowanej przez opiekuna pracy dyplomowej)*					9	Zaliczenie
SPECJALIZACJA USTROJOWA*							
5.	Sądy i trybunały międzynarodowe		18		18	3	Zaliczenie
6.	Rola partii politycznych w procesie funkcjonowania współczesnych ustrojów państwowych		18		18	3	Zaliczenie
7.	Sądownictwo konstytucyjne		18		18	3	Zaliczenie
8.	Prawo miejscowe		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA CYWILISTYCZNA*							
5.	Prawo papierów wartościowych		18		18	3	Zaliczenie
6.	Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe		18		18	3	Zaliczenie
7.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach cywilnych		18		18	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie mediacyjne w sprawach cywilnych		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA KARNISTYCZNA*							
5.	Metody działań operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych		18		18	3	Zaliczenie
6.	Prawo policyjne		18		18	3	Zaliczenie
7.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach karnych		18		18	3	Zaliczenie
8.	System penitencjarny		18		18	3	Zaliczenie
SPECJALIZACJA ADMINISTRACYJNA*							
5.	Bezpieczeństwo i higiena pracy		18		18	3	Zaliczenie
6.	Gospodarka nieruchomościami		18		18	3	Zaliczenie
7.	Służby, inspekcje i straże		18		18	3	Zaliczenie
8.	Sporządzanie pism procesowych		18		18	3	Zaliczenie

	i opinii prawnych w sprawach administracyjnych						
SPECJALIZACJA FINANSOWO-GOSPODARCZA*							
5.	Prawo celne		18		18	3	Zaliczenie
6.	Prawo własności przemysłowej		18		18	3	Zaliczenie
7.	Sporządzanie pism procesowych i opinii prawnych w sprawach finansowych i gospodarczych		18		18	3	Zaliczenie
8.	Postępowanie podatkowe		18		18	3	Zaliczenie
Razem		12	102	18	132	30	

V – PRAKTYKI ZAWODOWE

1. Ogólna charakterystyka organizacji praktyk

Praktyki dla studentów Instytutu Prawa i Administracji Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży realizowane na kierunku *Prawo* stanowią integralną część planu studiów oraz procesu kształcenia. Praktyki studenckie reguluje §31 Regulaminu Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, zgodnie z którym⁵:

- formy i miejsca odbycia praktyk zawodowych i zajęć praktycznych ustala Dyrektor Instytutu.
- programy praktyk opracowuje Dyrektor Instytutu, a zatwierdza Senat.
- udział studenta w pracach projektowych lub obozach naukowych może być podstawą do zaliczenia praktyki studenckiej, jeżeli ich program odpowiada wymogom praktyki zawodowej określonej dla danego kierunku i specjalności.
- Dyrektor Instytutu może wyrazić zgodę na odbycie praktyki w wybranym przez studenta zakładzie pracy, jeżeli charakter wykonywanej pracy będzie zgodny z programem praktyki.

⁵ Aktualne informacje dotyczące organizacji i realizacji praktyki zawodowej na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych określone są w Regulaminie praktyk zawodowych WNSiH, który został zatwierdzony na mocy Uchwały Senatu Nr 54/2020 z dnia 29 października 2020 r.

- Dyrektor Instytutu może zaliczyć studentowi studiów niestacjonarnych jako praktykę lub część praktyki, wykonywaną przez niego pracę zawodową, jeżeli jej charakter spełnia wymagania programu praktyki⁶.
- studentowi, który z uzasadnionych przyczyn nie odbył praktyki zawodowej i zajęć praktycznych w wyznaczonym terminie, Dyrektor Instytutu może zezwolić na jej realizację w innym terminie. Przesunięcie terminu realizacji praktyki musi być odnotowane w USOSie.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk określa Regulamin Praktyki Zawodowej w Instytucie Prawa i Administracji PWSliP w Łomży.

2. Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych

W programie kształcenia dla kierunku Prawo o profilu praktycznym przewidziano praktyki zawodowe w wymiarze 630 godzin (21 tygodni), co odpowiada 24 punktom ECTS. Praktyki zawodowe będą realizowane w następujący sposób:

- VII semestr – 7 tygodni praktyki zawodowej (210 godz.), co odpowiada 8 punktom ECTS,
- VIII semestr – 7 tygodni praktyki zawodowej (210 godz.), co odpowiada 8 punktom ECTS,
- IX semestr – 7 tygodni praktyki zawodowej (210 godz.), co odpowiada 8 punktom ECTS.

Praktyki odbywają się w oparciu o umowę o realizację praktyk z wybranymi jednostkami organizacyjnymi, zwanymi dalej „zakładami pracy”. Do podpisania umowy o realizację praktyki w imieniu Uczelni upoważniony jest Koordynator praktyk zawodowych, wyznaczony przez Dyrektora Instytutu Prawa i Administracji. Student we własnym zakresie poszukuje zakładu pracy, w którym odbędzie praktykę. Stanowi to istotny element realizacji jednego z podstawowych celów praktyki – przygotowanie

⁶ W związku z opublikowanym Stanowiskiem interpretacyjnym nr 4/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020r., dokonano modyfikacji w obowiązującym Regulaminie praktyki zawodowej WNSiH (Uchwała Nr 54/2020 Senatu PWSliP w Łomży), zgodnie z którym nie wolno zaliczać praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej aktywności zawodowej studenta.

do samodzielności zawodowej. Studenci zobowiązani są do uczestniczenia w spotkaniach dotyczących organizacji praktyk w terminie i miejscu wyznaczonym przez Koordynatora praktyk zawodowych i do zapoznania się z Regulaminem praktyk.

Program praktyki opracowuje Dyrektor Instytutu po zasięgnięciu opinii Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a zatwierdza Senat. Podczas praktyk student realizuje program praktyki, zapoznając się ze sposobem funkcjonowania zakładu pracy, uczestniczy w miarę możliwości w bieżących zadaniach przez niego realizowanych oraz podejmuje pod nadzorem opiekuna zakładowego praktyk samodzielne działania zawodowe. W trakcie trwania praktyki student prowadzi *Dziennik praktyk*, który zawiera miejsce i czas trwania praktyki wraz z liczbą godzin, zadania jednostki organizacyjnej, opis czynności realizowanych każdego dnia przez studenta, potwierdzonych oceną postawy studenta w czasie praktyki, wystawioną przez opiekuna zakładowego praktyk lub kierownika poświadczoną podpisem wraz z pieczęcią jednostki organizacyjnej.

3. Cele i program praktyk zawodowych

Znaczenie praktyk studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży wynika z misji Uczelni: *Kształcimy praktyków*. Dlatego też zasadniczym celem praktyki zawodowej jest kształcenie studentów, poprzez wykreowanie w nich umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej, uzyskanej w toku studiów, w praktyce funkcjonowania organizacji, czyli integracja wiedzy teoretycznej z jej zastosowaniem praktycznym. Ponadto stworzenie warunków do pogłębienia wiadomości przekazywanych w toku zajęć dydaktycznych i konfrontowania ich z praktyką życia gospodarczego, umożliwienie bezpośredniego pozyskiwania doświadczeń, wiedzy i informacji, które będą pomocne w realizowaniu treści kształcenia, przygotowaniu pracy dyplomowej i nabyciu umiejętności praktycznych. Celem praktyki jest też doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności i odpowiedzialności za powierzone zadania, co przekłada się na rozwijanie aktywności i przedsiębiorczości studentów - cech

stanowiących ważny składnik ich profesjonalnej postawy, jak i też kształtowanie podmiotowości i aktywności indywidualnej studentów.

Program praktyk zawodowych obejmuje:

- poznanie podstaw, pozycji prawnej, specyfiki działalności zakładu pracy, w którym wykonywana jest praktyka;
- poznanie zasad organizacji pracy, struktury organizacyjnej zakładu pracy, jego specyfiki oraz relacji pomiędzy poszczególnymi jego komórkami;
- poznanie obiegu dokumentów, w tym sposobu ich archiwizacji oraz podstawowych procedur podejmowania decyzji;
- wykonywanie czynności administracyjnych i prac biurowych na określonych stanowiskach pracy, wykorzystanie technik komputerowych;
- doskonalenie umiejętności pracy zespołowej, efektywnego wykorzystania czasu pracy, odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań, a także nabycie umiejętności stosowania norm etycznych w toku wykonywanej pracy;
- zapoznanie się z zasadami właściwej obsługi interesantów oraz bezpośrednią lub pośrednią obsługą klienta;
- analiza akt w sprawach postępowań karnych, cywilnych oraz administracyjnych;
- udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań (opracowywanie projektów pism, rozstrzygnięć, uczestnictwo w rozprawach);
- przygotowywanie projektów odpowiedzi na zapytania prawne;
- przygotowywanie projektów pism do organów władzy i administracji publicznej;
- tworzenie formularzy danych, zestawień i raportów na użytek instytucji;
- zebranie niezbędnych informacji i materiałów do przygotowania pracy dyplomowej (magisterskiej).

4. System nadzoru i zaliczania praktyk zawodowych

Podstawowym celem systemu monitorowania praktyk zawodowych realizowanych w Instytucie Prawa i Administracji na kierunku *Prawo* jest weryfikacja przebiegu praktyki oraz jej ocena. Osobą odpowiedzialną za przebieg praktyk zawodowych w Uczelni jest Dyrektor Instytutu, który powołuje Koordynatora praktyk zawodowych oraz opiekunów uczelnianych praktyki, którymi są nauczyciele akademicki prowadzący seminaRIA dyplomowe.

Do zakresu obowiązków Koordynatora praktyk zawodowych należy:

- a. przyjmowanie i wydawanie dokumentów związanych z organizacją i realizacją praktyki, w szczególności: umów o realizację praktyki, deklaracji, zaświadczeń o odbyciu praktyki, itp.
- b. zapoznanie studentów z zasadami organizacji i zaliczania praktyki,
- c. podpisywanie umów o realizację praktyki
- d. możliwość przeprowadzenia kontroli przebiegu praktyki w Zakładzie pracy.

Natomiast do zakresu obowiązków opiekuna uczelnianego praktyki należy:

- a. akceptacja miejsca odbywania praktyki,
- b. nadzór merytoryczny nad przebiegiem praktyki zawodowej,
- c. weryfikacja i ocena efektów kształcenia praktyki zawodowej,
- d. możliwość przeprowadzenia kontroli przebiegu praktyki w Zakładzie pracy.

Na terenie zakładu pracy student podlega przepisom i regulaminom obowiązującym w zakładzie pracy. Jego bezpośrednim zwierzchnikiem w czasie praktyki ze strony zakładu pracy jest opiekun zakładowy praktyk.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest: wywiązanie się z zadań sformułowanych w programie określonej praktyki; osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia; przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, czyli *Dziennika praktyk* dokumentującego odbycie odpowiedniej liczby godzin, zgodnej z kierunkiem studiów oraz programem praktyk. Zawiera on pozytywną ocenę opiekuna zakładowego i opiekuna uczelnianego praktyki oraz *Raport praktyki zawodowej*. Końcowego zaliczenia praktyki studenckiej dokonuje koordynator praktyk zawodowych. Ocena praktyki zawodowej jest średnią ocen wystawionych przez opiekuna zakładowego

i opiekuna uczelnianego praktyk i jest wpisywana w Raporcie Praktyki zawodowej przez Koordynatora praktyk zawodowych.

Brak zaliczenia praktyki, w obowiązującym wymiarze, powoduje brak zaliczenia przedmiotu praktyka zawodowa, co jest równoznaczne z obowiązkiem jej ponownego odbycia. W przypadku wydania przez koordynatora praktyk zawodowych negatywnej opinii dotyczącej odbytej praktyki, studentowi przysługuje prawo odwołania się do Rektora.

Studenci mogą ubiegać się o częściowe lub całościowe zaliczenie praktyki (bez obowiązku jej odbywania w okresie studiów), jeżeli spełniają jeden z warunków wypełniających zakres i cel praktyki⁷:

- są lub byli zatrudnieni w instytucjach zapewniających uzyskanie wiedzy i umiejętności praktycznych zgodnych z kierunkiem studiów, jednak okres zatrudnienia nie może być krótszy niż 6 miesięcy;
- prowadzą albo prowadzili przez okres wskazany w pkt a), samodzielną działalność gospodarczą związaną z kierunkiem studiów, lub profilem PWSiP w Łomży;
- uczestniczą albo uczestniczyli w stażach lub praktykach w instytucjach krajowych lub zagranicznych (także w ramach wolontariatu) gwarantujących uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych związanych z kierunkiem studiów;
- prowadzą albo prowadzili działalność w organizacjach pozarządowych, której zakres jest zgodny z kierunkiem studiów;
- są studentami lub absolwentami innych szkół wyższych, którzy odbyli lub odbywają praktykę zawodową spełniającą wymagania regulaminu praktyk PWSiP w Łomży, uczestniczą lub uczestniczyli w stażach i praktykach (także w ramach wolontariatu) gwarantujących uzyskanie odpowiednich

⁷ Zgodnie ze Stanowiskiem interpretacyjnym nr 4/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz Regulaminem praktyki zawodowej WNSiH, studenci nie mogą być zwalniani z odbycia praktyki zawodowej na podstawie ich indywidualnej aktywności zawodowej. Dlatego też od roku akademickiego 2020/2021, studenci realizujący praktykę zawodową nie mogą otrzymać zaliczenia z przedmiotu praktyka zawodowa na podstawie ich aktywności zawodowej.

umiejętności praktycznych oraz przedstawią odpowiednią dokumentację dotyczącą odbycia takiej praktyki.

- uczestniczą w pracach poradni administracyjno-prawnej prowadzonej przy Instytucie Prawa i Administracji PWSliP w Łomży, gwarantujących uzyskanie zakładanych efektów kształcenia;
- aktywnie uczestniczą w przedsięwzięciach naukowych, dydaktycznych lub promocyjnych organizowanych przez Instytut Prawa i Administracji PWSliP w Łomży, gwarantujących uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

Decyzję o ewentualnym uznaniu zrealizowania obowiązku odbycia części lub całości praktyki podejmuje Dyrektor Instytutu Prawa i Administracji. Zaliczenie modułu praktyki zawodowej w przypadku osób zwolnionych z odbywania praktyki odbywa się zgodnie z Regulaminem praktyk z wyłączeniem obowiązku prowadzenia Dziennika praktyk.

VI – WSKAŹNIKI ILOŚCIOWE

1. Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich przypisano 151,32 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **50,44%**.

Zajęciom, których wyboru dokonuje student w ramach określonych modułów kształcenia, tj. M_1, M_2, M_3, M_4, M_6 przypisanych jest łącznie 92 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **30,67%**.

Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym w przypadku studiów stacjonarnych wynosi 158,5 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **52,83%**.

Zajęciom ogólnouczeniowym niezwiązanym z kierunkiem studiów przypisano łącznie 17 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **5,67 %**.

Zajęciom z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziom i profilu kształcenia przypisanych jest łącznie 56 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **18,67 %**.

Zajęciom z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych przypisano łącznie 253 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **84,83%**.
W tym zajęciom z obszaru nauk humanistycznych przypisano łącznie 11 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **3,66%**.

Spośród zajęć ogólnouczeniowych **zajęciom z języka obcego** przypisano 9 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **3%**.

Praktyki zawodowe, uwzględniając system punktacji ECTS stanowią **8%** programu studiów stacjonarnych.

2. Wskaźniki ilościowe na studiach niestacjonarnych

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich przypisano 106,68 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów niestacjonarnych **35,56%**.

Zajęciom, których wyboru dokonuje student w ramach określonych modułów kształcenia, tj. M_1, M_2, M_3, M_4, M_6 przypisanych jest łącznie 92 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów niestacjonarnych **30,67%**.

Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym w przypadku studiów niestacjonarnych wynosi 158,5 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **52,83%**.

Zajęciom ogólnouczeniowym niezwiązanym z kierunkiem studiów przypisano łącznie 17 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów niestacjonarnych **5,67 %**.

Zajęciom z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziom i profilu kształcenia przypisanych jest łącznie 56 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów niestacjonarnych **18,67 %**.

Zajęciom z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych przypisano łącznie 253 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **84,83%**. **W tym zajęciom z obszaru nauk humanistycznych** przypisano łącznie 11 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów stacjonarnych **3,66%**.

Spośród zajęć ogólnouczeniowych **zajęciom z języka obcego** przypisano 9 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem kształcenia studiów niestacjonarnych **3%**.

Praktyki zawodowe, uwzględniając system punktacji ECTS stanowią **8%** programu studiów niestacjonarnych.